

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

3. Quæritur, quæ quantitas requiratur, ut furtum sit peccatum mortale? Ex
part. 2. tract. 17. & Misc. 3. resol. 57.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

debitum, desistere ab effusione seminis, etiam stante effusione alterius: quia ex hac parte non esset malum frustrari semen, ubi fornicari conciperetur proles: sed malum fuerat fundi semen ex parte vnus, & inchoare copulam ordinatam ad effusionem vtriusque.

Imò teneri virum desistere, etiam si sequutura sit effusio extra vas, quam ipse amplius impedire non possit; aduertit Diana *part. 3. tract. 1. resol. 227.* ubi oppositam sententiam non vt probabilem admittit. Ita ille, & iterum ego.

In indice primo huius Tom. vide Apendicem ad hunc Tract. 6. ubi reperies alias plurimas quasi missas & dispersas per alios Tom. Tract. & Res. que simul pertinent ad hunc Tract. 6. circa materiam, Luxuria.

TRACTATUS SEPTIMVS DE FVRTO, ET DE RESTITVTIONE PRO IPSO;

Atque de aliquibus aliis specialibus Restitutionibus, & etiam de Restitutione famæ agitur.

RESOLVTIO PRIMA.

An in furto Reliquiarum detur paruitas materia?

Et an peccet mortaliter Prælati Regularis, si alicui dederit licentiam accipiendi particulas aliquarum Reliquiarum?

Et an liceat Crucem variis Reliquiis, non tamen approbuis, ornatam in Altari collocare? Et part. 5. tr. 5. Resol. 35.

AFFIRMATIVE respondeo. Verum optime obseruat Castus Palauus *to. 2. tr. 8. disp. 1. punct. 6. n. 19.* & Sanchez *in sum. 10. l. 2. c. 43. n. 23.* quod paruitas materia ad excusandum à mortali Reliquiarum furum spectanda est non solum penes solam rei absolutam materiam, sed etiam dignitas, ac aestimatio penlanda est, ac earum raritas, & idè ego olim de furto sacrilego quemdam damnauit, qui particulam valde minimam ligni crucis furatus fuerat.

2. Notandum est tamen hinc obiter Signium *lib. de Reliq. Sancto. c. 36.* & Azorium *tom. 1. lib. 9. c. 8. q. 9.* docete, non admittere sacrilegij crimen, si quis extulerit particulas aliquarum Reliquiarum ex facultate Episcopi, vel eius cui Ecclesia commissa est, ex *c. quisquis, §. si quis demum 17. q. 4.* Sed hæc opinio mihi non placet; nam, vt bene notat Sanchez *ubi supra*, is, cuius cura custodia Reliquiarum commissa est, nullam de illis administrationem habet, ac proinde eius licentia non excusabit à furto, & idè peccaret mortaliter Prælati Regularis, si talem licentiam alicui præberet.

3. Notandum est etiam hinc obiter contra Bonaciam *disp. 7. de adorac. q. 1. punct. 4. n. 6.* licere crucem variis Reliquiis, non tamen approbatis ornatam in altari collocare, & populo adorandam proponere, tum quia sic vsus obtinuit, tum quia cum Crux in altari collocatur, non Reliquia, sed Crux adoranda proponitur, quod verò vnus, vel alius reliquias adoret, id per accidens, & ad priuatum cultum pertinet, non ad publicum. Ita Palauus *n. 11.* & Sanchez *n. 17.*

RESOL. II.

An in furto detur paruitas materia?

Et an uxor possit conseruare in vsus honestos vigesimam partem redditus sine licentia mariti?

Et an de furtis filiorum, & Religiosorum non sit philosophandum ut de cæteris furtis? Ex p. 5. tr. 5. Resol. 34.

Tom. VIII.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè, & idè Marchantius *resol. pastoral. ad Decalog. cap. 7. q. 2.* sic ait. Quenam quantitas in furto peccatum mortale constituat? Responderetur vix posse id inuenerim taxari, solum in genere dici potest, quod requiratur quantitas notabilis; talis autem iudicari debet arbitrio prudentum pro varia tum locorum, tum personarum conditione, quia quod respectu vnus censetur notabile, respectu alterius exiguum est; respectu mediocriter diuitum aliqui requirunt quatuor regales, respectu mechanicorum duos, respectu pauperis vnum, vel etiam dimidium, quia hæc summa his proportionaliter sufficit ad viuendum vno die, victum autem vnus diei surripere alicui videtur notabile. Ita ille. Sed de hac questione ne deseras videre me ipsum *in 1. part. 6. res. 16.* ubi plures opiniones inuenies taxantes paruitatem materiae circa præsentem materiam.

2. Non desinam tamen hinc adnotare obiter id, quod docet Ioan. Henric. *in comp. casuum const. c. 1. n. 5.* ubi sic asserit [Tambien ay otra opinion de hombres muy doctos, que afirman que la muger casada puede gastar, sin licencia del marido, en vsos honestos, la vigesima parte de la renta que ambos poseen; de fuerce, que si tienen mil ducados de renta, podrá la muger gastar cada año en vsos honestos cinquenta ducados, que es la vigesima parte de la renta. El fundamento desta opinion es ser cosa justa, y conforme a razon, que pueda la muger gastar alguna moderada parte en cosas honestas, sin autoridad del marido, pues no es razon, que sea de la condicio de los esclauos, que no tienen dominio en cosa alguna; y assi si sucediesse que el marido dignitassè docto no es inconueniente en el furtivo de la conciencia, porque disgustará sin razon.] De furtis verò filiorum & Religiosorum non est philosophandum vt de cæteris furtis, maior enim quantitas in illis, quam in istis requiritur. Vnde vide me ipsum *loco citato.*

Quæ hic est in tom. 7. tr. 5. Resol. 40. & hic infra in Resol. seq.

Sup. hoc in tom. 4. tr. 7. Resol. 34. §. ult. & in Resol. 35. §. etiam ult. & in tom. 6. tr. 7. Resol. 58. cursim in principio.

Sup. his in tom. 7. tr. 3. Resol. 40. §. Scilicet non.

RESOL. III.

Queritur, que quantitas requiratur, vt furtum sit peccatum mortale? Ex part. 2. tr. 17. & Misc. 3. Resol. 57.

§. 1. **Q**uot sunt Doctores, tot sunt opiniones circa hanc questionem.

Sup. hoc in tom. 7. tr. 3. Resol. 40. §. 1.

2. Prima opinio est Martini Nauarri *manu. cap. 17. num. 4.* qui nimis strictè putat, dimidium regalem esse quantitatem notabilem, quæ constituat furtum mortiferum.

ad lin. 9. & hic supra in Resol. §. 1.

3. Secunda opinio est Cordub. *in summ. q. 103.* & Salou. *2. 2. tom. 1. q. 66. art. 6. contr. 1.* qui dicunt absolute,

N 2 &

RESOL. IV.

Sep̄e mihi ab exteris, & nostris delata fuit haec questio. An Petrus, qui leuem quantitatem auferit a Ioanne, & qui alij abstulerunt notabilem, peccet mortaliter? Ex part. 2. tit. 17. & Misc. 3. Ref. 41.

§. 1. Martinus Bonacina, vir doctus nostri temporis, de contract. disp. 2. g. 8. punct. 2. n. 1. affirmatiuam sententiam docet; nam sicut furtum leue ab vno commissum integre potest materiam sufficientem ad mortale, cum leui furto ab alio commissio; ita potest continuari cum maiore, quamuis damnum inferatur, & imputetur ad peccatum mortale.

2. Sed Gabriel Vasquez in part. 2. tom. 2. g. 88. art. 4. disp. 146. cap. 2. n. 6. Sanchez in sum. tom. 2. lib. 7. c. 21. n. 23. sententiam negantem amplexi sunt, quia Petrus non est causa notabilis damni, quia iam ab alio fuerat illatum, & furtum suum est in parua quantitate, non sufficiens ad mortale.

3. Ad argumentum Bonacinae respondetur inter illos casus esse disparatam rationem; nam in priori casu, cum non sit maior ratio, quare vni potius, quam alteri notabile damnum imputetur, singulis imputari debet in nostro casu non item, quia cum aliqui determinate fuerint causa per se notabilis damni, alius qui cum illis paruum quantitatem usurpauit, non debet ceteris conlos notabilis damni, atque non peccabit mortaliter. Sed huic quaestioni merito proxima adiuncta erit.

RESOL. V.

Petrus, qui nullo modo aliqua exorbitatione fuit casus, ut alij minuta furti a Ioanne acciperent, si haec furti sita, an peccet mortaliter modicum cum ipso, vel separati accipiendos, si tota illa furti simul cum suo considerata perueniant ad materiam notabilem? Ex part. 2. tit. 17. & Misc. 3. Ref. 41.

§. 1. Casus hic frequenter accidit, & maxime inter seruos nobilium. Affirmatiuam sententiam recipiunt DD. communiter. Ita Vasquez tom. 2. in p. 2. disp. 146. c. 2. n. 5. Suarez tom. 5. in 3. p. disp. 10. sibi 2. n. 3. Rebell. de oblig. inst. p. 1. lib. 3. q. 16. sect. 5. n. 41. Fellic. tom. 2. tract. 31. c. 10. n. 249. Covarr. lib. 1. var. c. 3. n. 1. P. de Ledesma in sum. tom. 1. tract. 8. c. 1. diff. 2. Maior, Medina, Martinus, Ledesma, Salomus, Corduba, Lopez, Sayrus, Rodriguez, Anglez, Petrus Nauarra apud Sanchez ubi infra, & praeter hos Bonac. de contract. disp. 1. g. 8. punct. 2. n. 6. Megala 2. 1. 4. c. 1. n. 41. Turrian. in 2. 2. 10. 2. disp. 31. dub. 2. n. 26. Ratio est, nam licet Petrus quod furatur sit in se minimum, at conuictum cum partibus, quas scit alios furari, efficit quantitatem notabilem, & est causa damni notabilis; nam ratione scientiae suum damnus continuatur cum alijs ergo peccat mortaliter, & tenetur ad restitutionem.

2. Addit etiam Rebellius, quod si ita furantes concurrant seorsum, ut nemo de damno notabili per illos illato, vel inferendo sciat, postquam tamen vni eorum constiterit de damno illato notabili, tenetur sub mortali suam partem, licet modicam, restituere; sed si vnus restituar suam partem, & relique quantitates non sufficiat ad mortale, reliqui non tenentur ad aliam restitutionem, quia iam cessat notabile damnus, nec illud harum partium retentione inferunt. Limitat tamen idem Rebellius hanc opinionem, vt loquitur cum non habeat, si inter vnum furtum, & alia sit magna distantia, vt post tres menses, vel quatuor postquam alij furati sunt, quis furaretur, quia morte huius

simpliciter vnum argenteum esse materiam sufficientem peccati mortalis; ista opinio à Turriano in 2. 2. 10. 2. disp. 33. dub. 2. n. 17. tribuitur, Covarr. lib. 1. var. c. 3. n. 12. sed reuera Covarr. ibi nihil tale affirmat.

4. Tertia opinio est Barthol. Medinae in p. 2. g. 88. art. 8. cum multis alijs, qui asserunt non esse furtum mortale, nisi ad summam duorum argenteorum ascendat.

5. Quarta opinio est Greg. de Valentia tom. 3. disp. 5. g. 10. punct. 16. Rebell. in 1. lib. 3. q. 15. sect. 2. n. 22. asserentis absolute esse peccatum mortale accipere tres argenteos etiam si à diuitibus auferantur.

6. Quinta opinio est Alphonfi de Vega in sum. tom. 1. cap. 13. ca. 12. qui docet quatuor, vel quinque regales constituere furtum notabile.

7. Sexta opinio est Ludou. Molin. de iust. tom. 3. disp. 683. qui ait tantum pecuniam valorem, qui in vnoquoque loco satis est ad conducenda operas vnus dici forsoris terra, videri materiam sufficientem ad furtum lethale in ordine ad eos, qui non sunt valde diuites.

8. Septima opinio est Barthol. à S. Fausto in speculo Confess. dist. 2. q. 18. num. 16. & Gregorij Sayri in Clauis Regia ubi ait, quod secluso omni alio damno extrinseco, trium Iuliorum summam, etiamsi à ditissimis auferatur, esse materiam notabilem: & in ordine ad personas mediocres, quae non sunt pauperes, vel valde diuites, quantitatem duorum Iuliorum; in ordine vero ad pauperem, qui viuunt mendicando, vnum argenteum, vel Iulium.

9. Octaua opinio est Bonac. de contr. disp. 2. g. 8. punct. 1. n. 7. ubi distinguendo etiam asserit, quatuor esse genera personarum in ordine ad quas consideranda est grauitas, & leuitas furti. Primum, aliae sunt personae illustres, quae splendide alunt familiam. Secundò, aliae quae viuunt ex suis redditibus, quales sunt communes diuites. Tertio, quae se suo sustentant artificio, & opera. Quarto, aliae quae mendicando viuunt. Respectu personarum primi generis, nummus aureus vt minimum est materia notabilis, & sufficiens ad peccatum mortale. Respectu personarum secundi generis, quatuor regales circiter plus minusve. Respectu personarum tertij generis, duo regales. Et tandem respectu personarum quarti generis, vnus regalis erit grauis materia.

10. Haec opinio est omnium probabilior, quam tenet etiam Nauarr. de rest. lib. 3. c. 1. n. 39. & Reginald. in practi. tom. 2. lib. 22. c. 1. q. 4. n. 19. dicentes quantitatem notabilem respectu diuitum esse circiter vnus nummi aurei, seu 60. assium; respectu vero personarum communium, circiter vngenti assium, & demum respectu pauperum circiter septem assium.

11. Nona opinio, quae mihi non placet, est Rodriguez, qui absolute asserit in summa quem nuper edidit, tom. 5. cap. 118. num. 27. & 29. illam esse notabilem quantitatem, quae excedit duos aureos; & Ang. ver. furtum, num. 4. & Sylu. eod. ver. q. 2. numer. 3. tenet hanc sententiam in ordine ad opulentos; an etiam hanc opinionem doceat Sotus lib. 6. de iustit. q. 3. art. 3. ad 3. negat Valq. opuscul. de restit. cap. 5. §. 1. dub. 5. num. 30. sed affirmant Turrian. Barth. à S. Fausto ubi supra, & P. de Aragon 2. 2. q. 66. art. 6. causa 10. Lessius ubi infra, & communiter DD. Sed circa totam hanc quaestionem vide Megal. in sum. 2. 2. lib. 2. cap. 1. q. 3. Rebell. de oblig. inst. p. 1. lib. 3. q. 15. sect. 1. Iac. de Grassis in suis dec. p. 1. lib. 2. c. 97. num. 27. Bannez in 2. 2. q. 66. a. 6. qui nimis laxam opinionem ponit. Malder, etiam in 2. 2. tract. 4. c. 1. dub. 3. Lessium lib. 2. c. 12. dub. 6. n. 29. & Azor. p. 3 lib. 5. c. 13. q. 2. Medin. Cod. de rest. q. 10. Tolet. in sum. lib. 5. c. 16. num. 3. Turrian. in 2. 2. tom. 2. disp. 33. dub. 2. Sanchi. in opere morali tom. 2. lib. 7. c. 20. n. 3. Cened. de paupertate religiosa dub. 33. Conrad. in resp. p. 1. c. 166. Sayrum in Clauis Regia lib. 9. c. 15. a. n. 9. Esque ad 15. & alios.

Sup. hoc in ref. 1. not. praeteri. & in §. vi. prope finem lege a ver. Et tandem, & aliam Rel eius vlt. not.